

MÀSTER

HISTÒRIA DE LES RELIGIONS

Cursos 2006-2007/2007-2008

Universitat de Barcelona
Departament de Filologia Grega
Facultat de Filologia

L'estudi de les religions i de les diferents formes adoptades per les creences religioses és ja part integrant de la cultura del nostre temps. La religió ha esdevingut objecte d'estudi filosòfic, literari, antropològic, psicològic, sociològic i històric, sense oblidar-ne les dimensions estètiques, polítiques, jurídiques i encara d'altres, perquè la religió és una manifestació de l'esperit humà que impregna la majoria de les realitzacions d'aquest.

Després d'un llarg període de domini cultural de les religions, en els dos darrers segles hem assistit a una constant revisió crítica del fenomen religiós. La proclama de Friedrich Nietzsche "Déu ha mort" o la concepció de la religió com a opi del poble, proposada per Karl Marx, representen dos moments significatius en aquest sentit. D'altra banda, el desenvolupament de la ciència i de la tecnologia semblava que anava arraconant la religió en un àmbit de coses obsoletes i anacròniques.

En les darreres dècades, tanmateix, hem estat testimonis d'un fenomen que bé podria qualificar-se de "retorn al sagrat". Si és cert que, d'una banda, s'han posat cruament de manifest els aspectes més obscurs de les religions (dogmatisme, fanatisme, fonamentalisme, integrisme, etc.), és cert també que la societat ha pres consciència de l'extraordinària importància del fenomen religiós en la història dels homes, de les civilitzacions i dels pobles i, també, de la dimensió radicalment humana de les vivències religioses.

Sense menystenir els precedents, es pot mantenir que el modern estudi científic de la religió es va desenvolupar a Alemanya al llarg del segle XIX, sota la denominació de *Religionsgeschichte*. En les llengües romàniques, el terme ha estat traduït per “història de les religions”, tot i que també s’ha utilitzat la forma “ciència de les religions”. Nosaltres recuperem la formulació d’història de les religions per dos motius. Primer, perquè el Màster que oferim té un caràcter marcadament històric. Segon, perquè el terme alemany *Geschichte* recobreix el terme grec *Historia*, que no es limita a la història pròpiament dita, sinó que significa, d’una manera més general, “tractat”. La nostra història de les religions vol dir això: estudis històrics i científics sobre les religions.

El Màster d’Història de les Religions que presentem proposa un estudi rigorós de les principals tradicions religioses de la humanitat i posa a l’abast de les persones interessades les recerques i les orientacions més recents en el camp de les ciències de les religions. El Màster pretén ser un recorregut històric per les principals tradicions religioses, per desembocar en una reflexió crítica sobre el fenomen religiós en ell mateix i en les seves manifestacions actuals. I això en unes circumstàncies en les quals el diàleg entre les religions es manifesta com a dimensió fonamental del “xoc de les cultures” i de la inevitable fecundació intercultural.

Un programa de 36 crèdits, repartits en dos anys, amb dues sessions per setmana, no pot pretendre ser exhaustiu. Posats a seleccionar, hem pensat en un temari que respongui als interessos del públic culte dels nostres dies. Aquests interessos versen, sembla, sobre les diferents manifestacions de les creences religioses en el passat i en el present. Ara bé, el nostre programa vol mantenir, dintre d’uns límits inevitables, el màxim equilibri entre les diverses sol·licitacions i propostes.

PROGRAMA

Primer curs (2006-2007)

- Antropologia de la Religió (2 crèdits)
Lluís Duch (Abadia de Montserrat)
- Religions de Mesopotàmia (2 crèdits)
Lluís Feliu (IPOA)
- Religió Egípcia (2 crèdits)
Josep Cervelló (UB)
- Religions de l'Iran Antic (1 crèdit)
Agustí Alemany (UAB)
- Religions de Grècia (2 crèdits)
Jaume Pòrtulas (UB)
- Religió de Roma (1 crèdit)
Mònica Miró (UOC)
- Religions de l'Hel·lenisme (2 crèdits)
Francesc Casadesús (UIB)
Josep Montserrat (UAB)
- Hinduisme i Jainisme (4 crèdits)
Agustí Paniker (escriptor, editor i expert en religions de l'Índia)
Vicente Merlo (Doctor en Filosofia)
- Religions Precolombines (1 crèdit)
Victòria Solanilla (UAB)
- Religions Cèltiques (1 crèdit)
Victòria Cirlot (UPF)

Segon curs (2007-2008)

- Budisme (3 crèdits)
Albert Ferrer (Doctor en Filosofia per la Universitat París-Sorbona)
- Religions de la Xina (2 crèdits)
Antoni Prevosti (UB)
Manel Ollé (UPF)
- Religions del Japó i Sud-est Asiàtic (1 crèdit)
Raquel Bouso (UPF)
- Judaisme (3 crèdits)
Manuel Forcano (Doctor en Filologia Semítica, escriptor i traductor)
- Cristianisme (3 crèdits)
Antonio Piñero (Universidad Complutense)
Josep Montserrat (UAB)
Fernando Bermejo (UAB)
- Catarisme (1 crèdit)
Josep Montserrat (UAB)
- Islam (3 crèdits)
Francisco del Río (UB)
Halil Bárcena (Institut d'Estudis Sufís de Barcelona)
Xavier Ballestín (UB)
- Religions Africanes (1 crèdit)
Ferran Iniesta (UB)
- Nous moviments religiosos (1 crèdit)
Vicente Merlo (Doctor en Filosofia)

Mètodes i procediments

Els dos coordinadors del Màster, més un professor *ad hoc*, constitueixen el Consell de Tutors.

L'assistència a les classes és obligatòria per als qui aspirin a obtenir el títol de Màster. Un 25% global d'absències inhabilitarà per a l'obtenció del títol. Els casos límit seran resolts pel Consell de Tutors.

Per a cada assignatura, l'alumne disposarà d'un dossier de documentació que no ha d'inhibir, tanmateix, el recurs a les fonts d'informació directes.

L'avaluació revestirà abast global per a tot el Màster, i es desenvoluparà en tres parts d'igual valor de puntuació:

1. Una prova única de coneixements que versarà sobre les matèries del primer curs (juny de 2007).
2. Una prova única de coneixements, que versarà sobre les matèries del segon curs (juny de 2008).
3. Un treball de tema acordat amb algun dels professors, d'una extensió no superior a les cinquanta pàgines. El termini de lliurament dels treballs serà el 30 d'abril de 2008.

Requisits d'admissió

La matrícula és oberta a tothom, però cal un títol de llicenciat o equivalent per a l'obtenció del títol de Màster. En els altres casos s'obtindrà un diploma d'extensió universitària.

Els estudiants que hi accedeixin amb estudis universitaris realitzats a l'estranger i no homologats a Espanya han d'obtenir l'autorització del Rector per matricular-se, o bé l'homologació prèvia del títol. Poden informar-se a l'adreça www.ub.edu/acad/acces/estrangers/accpost.htm. Si tinguessin qualsevol dubte, poden posar-se en contacte amb el Consell de Tutors.

Calendari i horaris del curs 2006-2007

Les classes tindran lloc els dimarts i els dijous, de 18.00 a 21.00 h.

Primer trimestre: comença el 17 d'octubre

Segon trimestre: comença el 9 de gener

Tercer trimestre: comença el 17 d'abril

Lloc

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585.

Professors coordinadors

Jaume Pòrtulas

Joan Josep Mussarra

Llengües

Català i castellà.

Es pressuposa la comprensió d'ambdues llengües.

Preu de la matrícula

1100 € per curs (dos cursos)

Places ofertades

Trenta-cinc

Procés de matriculació

Preinscripció (obligatòria)

Del 10 de juny al 10 de setembre de 2006.

Dades que cal fer constar: nom, adreça, telèfon, adreça electrònica, titulació i un breu currículum.

Procediment

a. Per correu: Departament de Filologia Grega (Facultat de Filologia)

Universitat de Barcelona. Gran Via de les Corts Catalanes, 585. 08007 Barcelona.

b. Per fax: 934039092

c. Per correu electrònic: historelig@ub.edu

Atesa la limitació del nombre de places, les persones candidates podran ser convocades a tenir una entrevista amb els coordinadors.

Matriculació i pagament

Durant la primera quinzena d'octubre de 2006. S'especificaran les dates i l'horari exactes en el moment de la preinscripció.

Secretaria de la Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona. Gran Via de les Corts Catalanes, 585. 08007 Barcelona.

Documentació

Imprès de matriculació, fotocòpia del títol de llicenciat –amb la resolució d'autorització del rector, si és el cas– i dues fotografies de carnet.

Informació

Departament de Filologia Grega de la UB. Tel.: 93 403 57 07

Adreça electrònica: historelig@ub.edu